

RAKVERE VALLA

Sõnumid

Head uut aastat!

VII aastakäik RAKVERE VALLA AJALEHT

Jaauar 2024 • Nr 1 (73)

Tagasivaade möödunud aastale

2023 elas mulluse 1. jaanuari seisuga rahvastikuregistri andmetel Rakvere vallas 5646 inimest, neist mehi 2792 ja naisi 2854. Just nende inimeste heaolu nimel tegemised ja toimetused Rakvere vallas käisidki. Teavet tehtu kohta on jaganud valla koduleheküljel ja Rakvere Valla Sõnumid. Väike väljavõtte kodulehekülje, ajalehe ja isikliku kogemuse vahendusel.

JAANUAR ON AASTA ALGUS

- Volikogu kinnitas uue ühiseveevärgi ja kanalisatsiooni arendamise kava.
- Vanemlusprogramm „Imelised aastad“ alustab taas.
- Üleriigilisel kriisiõppusel mängiti läbi elektrikatkestuse stsenaarium.
- Raudlepa bussipeatuse ja ristmiku ümberehituse arutelu.
- Tõusis ühekordne sünnitoetus.

VEEBRUAR ON JÄRGMINE

- Vaekülas algavad vee- ja kanalisatsioonisüsteemide ehitustööd.
- Ettevõtja on oodatud inspiratsiooniõhtule.
- Mälestades Eesti Vabadussõjas langenuid ehk „Vabaduse küünlameri“.
- Tule kuulama, kuidas hoiduda netipettustest ja -kelmustest.
- Eesti Vabariigi 105. aastapäeva tähistamine.
- Vastlapäev töö koolide õpilasesindused kokku Sõmeru kelgumäele.

MÄRTS, APRILL – SIIS KOIDAB VALGUS

- Riigikogu valimiste info.
- Isevalmistatud kelkude võidusõit tuleb taas.
- Valla koolid ootavad lapsi ja lapsevanemaid külla.
- Lepna rehvihakke tootmise tehase rajamise arutelu.
- Sõmeru tutvustati fosforiiditeadusuuringute tulemusi.
- Rakvere valla haridusvõrgu ümberkorraldamine.
- Rakvere valla kolm raamatukogu said ühise kodulehe.

Toimus kümnes valla nimiüritus – Maaelufestival. FOTO: AIN LIIVA

- Rakvere vallavalitsus võtab tööle B-võõrkeele õpetaja.
- Haljala-Kukruse maantee lõigu planeeringu lähtesekohtade avalik arutelu.
- Rahkla küla maadelt leiti haruldasi 800 aastat vanuseid aardeid.

MAIS JA JUUNIS PÄIKENE

- Koristustalgud Rakvere vallas.
- Lasilas tähistatakse Karl Ernst von Baeri sünniaastapäeva leidliku päevaga.
- Vaimse tervise toetusmeede võimaldab vallaelanikule tasuta nõustamist ja abi.
- Sõmerul tuleb taas Kesk-Aasia ja Kaukaasia lambakoerte erinäitus.
- Omniva võtab kasutusele kirjastid maha, kirja saab üle anda personaalsele kirjandajale.
- Sõmeru Perearstikeskus liitus patsiendiportaali perearst24.ee.
- Malevasse kandideerimine on avatud.
- Rakvere vald osaleb koolist väljalangemise ennetamise projektis.
- Stardib kümnes maaelufestival.
- Õpilaste tunnustusõhtul jagati tänu ja anti üle Tidriku auhinnad.
- Jaanikud erinevates kogukonnakeskustes.
- Volikogu tegi muudatuse huvihariduse rahastamisel.
- Sõmeru põhikool saavutas ettevõtliku koolina kõrgeima kvaliteeditaseme.

- Mittetulundusliku tegevuse toetamise kord läbis uuenduskuuri.
- Ilmus hajaasutusprogrammist toetuse saajate nimekiri.
- Maakaitsepäev toimus Rakvere vallas.
- Rakvere vald liitus pilootprojektiga, et õpetajaametit rohkem väärtustada.

JUULI, AUGUST

- Volikogu muutis avaliku ürituse korraldamise ja pidamise nõudeid.
- Muudatused sotsiaalhoolekandlise abi andmisel.
- Haridusasutused saatsid teele uued lennud lõpetajaid.
- Meie noored lauljad ja tantsijad võtsid osa XIII noorte laulu- ja tantsupeost.
- 6. Rakvere valla suvejooks.
- 1. augustil algab Rakvere vallas uus korraldatud jäätmeveo periood.
- Rattad ja Rakvere vald ehk „Kirju liblika suvi“.
- Vaba Rahva Tants Uhtna külaväljakul ja Vaba Rahva Laul Kuressaares, kus osales ka Uhtna naiskoor.
- Ootame kogukondade esindajaid inspiratsiooniõhtule.

Vaba Rahva Tants Uhtnas. FOTO: SIIRI SAARMETS

Rahkla külast leitud 800 aasta vanune aare. Hansakausid võttis välja nende leidja Igor Letitski. FOTO: SILVER JÄGER

JA SEPTEMBER – KOOLITEL ON VÄIKE SUUR

- Koolialguse tervitus valla vanemalt.
- Kogupereüritus „Kirju liblika sügis“.
- Rakvere Vesi tagab oma klientidele veevarustuse ka elektrikatkestuse korral.
- Maal Elamise Päev ja kodukohvikud.
- Ohtlike jäätmete kogumising.
- Teavita jäätmekeskust biojäätmete kompostimisest!

SIIS OKTOOBER

- Lastevanemate kool.
- Õpetajate päeval tunnustati haridus- ja noorsootöötajaid.
- Lehtede äravedu.
- Avati ametlikult Sõmeru aleviku terviseraja inventari- ja teenindushoone.
- Lastevanemate koolis räägime leinast.

JA NOVEMBER

- Lapsevanema osalustasu lasteaias suureneb.
- Arkna ristmik suletakse ajutiselt.

- Kutse elenikkonnakaitse seminarile.
- Rakvere valla õpetajad ühinevad hoiauststreigiga.
- Isadepäeva eel peeti beebide lusikapidu.
- Sõmeru näitetrupp pälvis maakonna näitemängudepäeval parima lavastuse ja meesnäitleja tiitli.

JÕULUKUU

- Liitu lastevanemate ATH tugirühmaga.
- Tule räägi kaasa Sõmeru alevikuga piirneva metsamaa majandamisel.
- Volikogu võttis vastu järgmise aasta eelarve.
- Eralasteaias käiva lapse kohatoetus suureneb.

JA AASTA UUS!

Teguderohket ja õnnelikku uut aastat meile kõigile!

„Ekskursiooni“ aastasse 2023 korraldasid

SIRJE REBANE
ANNIKA AASA

Jaauarist suureneb vanaduspensioniealiste maksuvaba tulu

Aasta tagasi hakkas kehtima vanaduspensioniealistele ja vanaduspensioniiikka jõudvatele inimestele erinev maksuvaba tulu arvestus kuni 704 euro ulatuses. 1. jaauarist tõusis maksuvaba tulu aga 776 euroni.

776-eurone maksuvaba tulu on seotud inimese vanusega, mitte pensioniiga. See tähendab, et see kehtib kõikidele neile pensionäridele, kes on pensionieas (vähemalt 64 aastat ja 9 kuud vanad). Samuti ka neile, kes jõuavad uue aasta jooksul vanaduspensioniiikka.

Sotsiaalkindlustusameti pensionivaldkonna juhi Agne Kiviselja sõnul arvestatakse uus maksuvaba tulu summa automaatselt inimese pensionile ning selleks ei ole vaja eraldi ameti poole pöörduda. „Kui inimese brutopension on suurem kui 776 eurot, tuleb tasuda ülemineva summa pealt tulumaksu. Kui pension jääb aga alla 776 euro ning inimesel on veel tulumaksuga maksustatavaid tulusid, siis üle jäävat osa saab kasutada oma äranägemise järgi, nt töötasult,“ lisab Kiviselg.

Toome näite. Kui inimese pension on 700 eurot ja töötasu 900 eurot, arvestab sotsiaalkindlustusamet uuel aastal pensionilt tulumaksuvaba miinimumi 776 euro ulatuses. Seega on kogu pension tulumaksuvaba. Soovi korral saab pensionär üle jäävat maksuvaba tulu kasutada töötasult 76 euro ulatuses (776-700=76). Selleks tuleb esitada maksuvaba tulu kasutamise avaldus oma tööandjale.

Neile, kes ei ole vanaduspensionieas ega jõua sinna 2024. aasta jooksul, kehtib jätkuvalt astmeline tulumaksusüsteem ning maksuvaba tulu summaks on 654 eurot.

Loe lisaks maksuvaba tulu arvestuse kohta sotsiaalkindlustusameti kodulehelt.

VALLAVANEMA VEERG

MAIDO NÕLVAK
vallavanem

Aasta 2023 on seljataga ning kindlasti olete juba mõelnud ja ennustanud, kas alanud aasta tuleb parem ning teguderohkem kui möödunu. Teen siinkohal põgusa tagasisaate ning annan väikese ülevaate, mida alanud aastal oodata on.

2023 oli Eestis liikumis- ja sauna-aasta. Antud märksõnadega läksid meie eelmise aasta investeeringud hästi kokku. Valmis kuus aastat tagasi alustatud Sõmeru terviseradade ja mäearendus. Valgustuse sai Roodevälja-Arkna kergliiklustee, viimasena valla küladest said renoveeritud Vaeküla vee- ja kanalisatsioonisüsteemid.

Kelgu- ja suusamäe ning terviseradade teenindamiseks avasime sügisel inventari- ja teenindushoone. Rajatud hoone suurendab liikumisvõimalustega seotud teenuste kättesaadavust ja kvaliteeti. Hoones on riiete vahetamise võimalus, WC ja pesemisvõimaluste kasutamine, sporditarvete laenutamine ning õppeklass. Hoone annab hea võimaluse suuremate liikumisürituste korraldamiseks. Detsembris toimus Sõmeru mäel, terviseradade ja mäemaja ümber talvine perepäev „Liikudes uude aastasse“, kus osalejate arv oli üle 200. Sõmeru terviseraja kasutamiskäitlus on aasta-aastalt suurenenud, seda just talvisel perioodil hästi hooldatud suusaradade ja valgustatud kelgumäe tõttu. Paar nädalat enne jõule lisandus kelgu- ja suusamäele mäetõstuk, mis pakub lustimisrõõmu kelgutajatele, lumerõngaga sõitjatele ja suusatajatele.

Eelmine aasta oli ka reformide elluviimise ja muutuste ettevalmistamise aasta. 1. juulist 2023 jõustus hooldereform. See tähendas, et riik tuli hoolduse eest maksmisel appi. Seni oli inimese katta 100 protsenti hooldekodu kohatasust, siis reformi jõustumisega jagunes kohamaksumus teenust vajava inimese ja kohaliku omavalitsuse vahel. Reformiga annab riik omavalitsustele lisaks nende tänasele panusele täiendavad rahalised vahendid pikaajalise hoolduse korraldamiseks. Reformi tulemusel vähenes lähedaste hoolduskoormus ja suurenes võimalus naasta tööturule. Hooldereform ei tähenda üksnes hooldekodukoha eest tasumist. Omavalitsused saavad riigi antud vahendeid kasutada nii hooldekodu teenuse kui koduse hoolduse korraldamiseks. Hoolekandes kehtiva põhimõtte kohaselt tuleb eelistada esmajärjekorras sellist abi, mis toetab inimese hakkama saamist oma kodus. Asutuspõhise hoolduse korraldamine on vajalik alles siis, kui kõrvalabi toel kodu elamine ei ole võimalik. Kindlasti olete uudistes kuulnud, et antud hooldusreformi rakendamiseks on olnud ka palju probleeme, aga Rakvere vallal on läinud need üsna valutult. Üks eelis on see, et meil on oma hooldekodu ning suudame kohamaksu mõistlikuna hoida.

Kooli teemadel rääkides jätkasime haridusvõrgu korrastamiseks vajalike otsuste mõjuanalüüsiga. Oleme viimased kaks ja pool aastat tegelema süsteemsel hariduskorralduse kvaliteedi, efektiivsuse ja haridusvõrgustiku hindamisega. Täna on valmis haridusvõrgustiku korrastamise stsenaariumid ja vastavate otsuste mõjuanalüüs, mille eesmärgiks oli kirjeldada erinevaid võimalusi valla haridusvõrgustiku korraldamisel, hinnata erinevate võimaluste mõju alus- ja üldhariduse kvaliteedile, kättesaadavusele ja hariduskuludele. Nüüd on vaja teha hariduskorraldust muutuval otsusel, et tagada valla koolides antava hariduse kvaliteet ja jätkusuutlikkus. Samuti on meil vaja hariduskulude kokkuvõtet, et arendada kõiki vallas pakutavaid teenuseid ning viia ellu tegevusi kõigis põhitugevuse valdkondades.

Selleks aastaks me suuri investeeringuid ei plaaninud, välja arvatud teede korrashoid ja tolmuvaba katte alla viimine. Majanduslik ebastabiilsus teeb ettevaatlikuks, seega soovime hoida eelarvelisi vahendeid eelkõige püsivateks, et käesoleva aasta üle elada. Samuti on vajalik hoida raha järgmise aasta suuremate investeeringute omaosaluse katmiseks. Täna on meil ettevalmistamisel kaks suuremat projekti: Päide küla vee- ja kanalisatsioonisüsteemide ehitus ning Näpi-Roodevälja kergliiklustee ehitus. Kui me nendele projektidele saame meetmetest rahastuse, lähevad need järgmisel aastal ehitamisele.

Võtame algaval aastal selle aja, et märgata teisi ja end ning oleme lihtsalt rõõmsad, soojad ja armastavad. Olgem üksteisele toeks, kingime lähedastele ilusaid hetki ning peame oma inimesi hea sõnaga meele. Olge hoitud!

Ilusat, teguderohket ja turvalist uut aastat!

Rakvere Valla Sõnumid

Rakvere vallavalitsus Kooli 2,
SÕMERU Lääne-Virumaa
Tel 329 5944
vallavalitsus@rakverevald.ee
Toimetaja: Annika Aasa
tel 5665 8704

Kaaskirjutaja: Sirje Rebane
tel 517 5262
Materjale saab saata iga kuu
20. kuupäevaks
rakverevald@rakverevald.ee
leht internetis:
www.rakverevald.ee

Kõik ajalehes Rakvere Valla Sõnumid avaldatud artiklid, fotod jm materjal, on autorikaitse seadusega kaitstud. Nende avaldamine ilma toimetuse nõusolekuta on keelatud. Artikleid tsiteerides või refereerides tuleb alati säilitada viide algallikale ja autorile.

Päästjad kutsuvad vabatahtlikke ühisvalvesse

VILVE KIRS
Päästeameti päästetöö büroo peaspetsialist

Ühisvalves osaleb vabatahtlik päästja kutselise komando igapäevatoos. Nii saab vabatahtlik panustada ja osaleda päästesündmuste lahendamisel päästemeeskonna liikmena, arendades oma päästetöö alast vilumust ja oskuseid.

Ühisvalveteenistuses osalemise eelduseks on päästealased teadmised, mida saab omandada iseseisvalt HITSA Moodle keskkonnas. Teoreetilise koolituse läbimisele järgneb praktiline osa kutselises päästekomandos. Ainult vabatahtlikud päästjad, kes on läbinud I ja II astme koolituse, saavad osaleda ühisvalveteenistuses.

Vabatahtlik saab ise valida, millises kutselises päästekomandos soovib ühisvalveteenistuses käia ja kui tihti (kas näiteks 8-, 12- või 24-tunnises valves). Päästeamet annab tööks ettenähtud riietuse. Vabatahtlikuks päästjaks sobivad vähemalt 18-aastased nii mehed kui naised.

Rakvere päästekomandos ühisvalves käiv Annika Kuuskla-Anger ütleb, et käib ühisvalves, sest see on

Karin Viitmaa suitsusukeldusharjutusel ja ennetustööd tegemas.
FOTOD: PÄASTEAMET

huvitav ja vaheldusrikas ning saab ennast piisavalt proovile panna. „Soovin anda rohkem tagasi ühisvalvetele inimestele. Vabatahtlik töö on üks nendest võimalustest,“ rääkis Annika, kes on valinud vabatahtlikuna ennetustöö lastega.

Vabatahtlik Konstantin Špak liitus vabatahtlike päästjatega Kohtla-Järve päästekomandos ja omandab samal ajal ka eriala. „Tahtsin niiöelda köögi-poollega juba varem kokku puutuda ning olla abiks inimestele ja loomadele,“ ütles Konstantin. Ta on läbinud juba suitsusukeldumise koolituse ja on üha rohkem veendunud, et tahab saada kutseliseks päästjaks.

Karin Viitmaa töötab igapäevaselt Päästeame-

tis tuleohutusjärelvalve inspektorina ja käib tööst vabal ajal ühisvalves Rakvere päästekomandos. „Mina käin ühisvalves eelkõige seetõttu, et see viib mind igapäevasest rutiinist välja ja annab võimaluse 24 tundi elada tavapärasest täiesti teistsuguses maailmas,“ selgitas Karin. Teda motiveerib ühisvalves käies teadmine, et saab oma valdkonnapõhiste teadmistega olla kasulikuks lüliks valvevahetuse inimestele. „Lisaks annab valves käimine suurepärase võimaluse sidustada ameti erinevaid valdkondi. Igapäevaselt inspektorina töötades ei teadnud ma varem päästjate argipäevast eriti palju – milline on nende päevakava, millist väljaõpet nad teevad, kuidas lahendavad

sündmuseid ning kui palju tegelevad ennetustööga. Ehkki see ongi päästjate töö, võib mind väga, et kui kellad käivad, ollakse sajaprotsendiliselt valmis kõigele, mis võib ees ootamas olla,“ rääkis Karin ja kinnitas, et vabatahtlikuna ühisvalves käia on täiesti kindlalt tema lemmikhoobi. Nii Karin kui Annika on läbinud suitsusukeldumise koolituse ja omavad nüüd õigust tulekahju puhul suitsusukelduda.

Kui tahad veel täpsemalt teada ühisvalve kohta, uuri <https://ohutusportaal.paasteamet.ee/volunteer/>.

Ära mõtle pikalt, tule liitu vabatahtlike päästjatega!

Kohaliku omavalitsuse ja elanike roll kriisides

Tänapäeval on tõsiasjaks, et kriise võib olla väga palju erinevaid – kaob küte, side, elekter, vesi või hoopis midagi muud, mis meid kõiki rohkem või vähem puudutab või.

Kui on tegemist ulatusliku kriisilukorraga, siis see mõjutab kogu ühiskonda ja selle lahendamise peavad ühiselt panustama riigiasutused, kohalikud omavalitsused, ettevõtted ja elanikud. Kriisid mööduvad leebelt üksnes siis, kui oleme valmistunud.

Kriisideks valmistumine on reguleeritud nii hädaolukorra seaduse kui ka riigikaitse seaduse alusel, mis panevad paika erinevate osapoolte kohustused kriisideks valmistumisel ja lahendamisel.

Kohalikel omavalitsustel on väga oluline roll kriisilukordades – kohapeal esmaste ja eluks vajalike teenuste kättesaadavuse ja inimeste toimetuleku tagamine. Omavalitsused on lähim tugi kogukondadele ja inimestele. Omavalit-

suses juhib kriisilukorra lahendamist kriisikomisjon, kuhu kuuluvad lisaks vallavalitsuse töötajatele ka elutähtsaid teenuseid osutavad ettevõtted. Näiteks teede korrashoiu eest vastutavad ettevõtted.

Päästeamet on saanud kohalikele omavalitsustele järgnevad soovitud kriisivalmisoleku tõstmiseks:

- Tagada taristu toimepidevus objektidel, mis on inimese elu ja tervise seisukohalt olulised ja peavad kriis toimima (hooldekodud, erihoolekandeadutused, haiglad, koolid, lasteaiad).
- Koostada omavalitsuse kriisikomisjoni aktiveerimise ja kogunemise kord kriisi lahendamiseks.
- Planeerida kriisi aja informatsiooni kogumise ja edastamise võimalused, mis toimiksid ka elutähtsate teenuste katkestuste tingimustes.
- Kaardistada eelnevalt info kriisi ajal vajalikest

elutähtsate- ja teiste oluliste teenuste osutajatest sh. nende kontaktidest, asukohtadest jne. (elektrivõrgu ettevõtted, ravimid, esmatarbekaubad, sularahe, kütus, ühistransport jne).

- Valmistada ette ja teavitada inimesi kriisi ajal toimivatest kogunemiskohadest ehk kerksuskeskustest omavalitsuse territooriumil, kus saab infot, nõu ja abi.

- Planeerida tegevused elanike evakueerimiseks ja (teiste omavalitsustegi) evakueeritavate vastuvõtmiseks.

- Kaardistada vajadus ja sõlmida lepingud kriisi ajal vajaminevate vahendite rentimiseks, millega tagatakse elutähtsate- ja teiste oluliste teenuste osutamist, mobiilsed konteinerkatlamajad, transport jne).

- Kaardistada üksi elavad ning kriisi ajal ja -järgselt, abi vajavad elanikud.

- Kaardistada ning luua võrgustik kogukonna esindajatest, kelle kaudu edastada informatsiooni kriisi eel ja ajal (nt külvandemad, korteriühistud, kogukonnavõi asumiseltsid jne.).

Selleks, et kohalik omavalitsus või muu kriisi lahendav asutus saaks elanikke keerulisel ajal toetada, on väga oluline, et elanikud peavad olema ise võimalikult hästi ette valmistunud.

Kriisideks valmistudes tuleks silmas pidada järgmist:

- Mida suurem on kriis, seda kauem jõuab kohaliku omavalitsuse või riigi abi sinuni.

- Ole valmis vähemalt seitse päeva iseseisvalt hakkama saama.

- Tee koostööd kogukonnaga – naabrite, korteriühistu ja külaseltsiga.

Loe täpsemad käitumisjuhiseid www.olevalmis.ee ja lae alla Naiskodukaitse väljatöötatud käitumisjuhiseid app „Ole valmis!“.

Tagasivaade möödunud aastale

Igal aastal võtame aasta lõpus aja maha ja küsime endalt: Mis oli selles aastas positiivset või negatiivset? Mida me kõigest sellest õppisime? Kuidas see kogemus aitab meil edasi liikuda? Esitasin selle küsimuse meie erinevate valdkondade esinajatele.

Siiri Kohver, arendus- ja terviseedenduse nõunik:

Aasta 2023 oli liikumisaasta, mis innustas tuhanded inimesi üle Eesti erinevaid liikumisvõimalusi avastama. Suur rõõm on selle üle, et liikumisvõimalused Rakvere vallas suurenesid ning liikumisüritustest osavõtjate arv kasvas jõudsalt. Üheskoos tundsi rõõmu suusasarja Sõmeru etapist, isevalmistatud kelkude võidusõidust, jooksusarjast, jalgrattaorienteerumisest, seiklusorienteerumisest, heategevuslikust kõrvitsarallist, suusatamisest/tuubitamisest ning veel kümnetest põnevatest treeningutest, mida valla eri paigus suurtele ja väikestele spordisõpradele pakutakse. Suve lõpus valmis Sõmeru terviserajal inventari- ja teenindushoone, mis parandas seadmete ja tehnika hoiutingimusi ning pakub ele-

mentaarseid olmevõimalusi tervisespordisõpradele. Talve alguses alustas kelgu- ja suusamäel tööd tõstuk ning laienes kooli vahetusse lähedusse jääv madalseiklusrada. 2024. aastal on Uhtna alevikku oodata valla teist pumptracki. Soovin, et iga aasta oleks liikumisaasta ning rõõm liikumisest püsiks igas vanuses!

Anneli Saaber, sotsiaal-nõunik:

Kõige suurem sotsiaalvaldkonna kõnetaja oli 1. juulist 2023 jõustunud hooldereform, sellest ajast panustab riik hooldekodude kohataksude maksmisesse. Enne 1. juulit langes väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenu rahastamise koormus peamiselt teenuse saajatele ja nende seadusjärgsetele ülalpidajatele. Et enamike hooldekodude teenuse hinnad 2024. aastal kallinevad, peame eelarves arvestama suurema rahalise kuluga sotsiaalvaldkonnas.

Virge Ong, Sõmeru põhikooli direktor:

Sõmeru koolile oli 2023 edukaks aastaks ja seda kahel põhjusel. Eelmise õppeaasta lõpus anti meile üle Ettevõtliku Kooli standardi kuld-taseme tunnustus ja oleme saavutuse üle väga uhked. Eestis kannavad sarnast hariduse kvaliteedi tunnust vaid neli kooli ning meie olime esimesed, kes ukse avasid. Koolijuhina olen meie kogemust jaganud 19-le koolile üle Eesti, õpetajad on oma ettevõtlike tundide kogemust jaganud kolleegidele teistest koolidest.

Teine oluline saavutus tuli aasta lõpus, kus Sõmeru põhikooli tunnustati esitatud taotluse põhjal Erasmus+ õpirände akrediteeringu vääriliseks. Akrediteering annab

Erasmus+ õpetajate ja õpilaste õpirände korraldamiseks suuremad võimalused ja kindla rahastuse kolmeks aastaks. Tunnistus antakse meile pidulikult üle 18. jaanuaril.

Rõõmu teeb ka teadmine, et meie kooli 15-aastased 8. ja 9. klassi õpilased osalesid PISA testis ning andsid oma panuse Eesti headele tulemuste saavutamisele.

Möödunud aasta võtme-teemaks oli kahtlemata haridusvõrgu korrastamine vs valla eelarve. Pikk ja valulik protsess, samas väga põhjalikult analüüsitud ja kaalutud. Inimestena me mõistame otsuse keerukust – ühelt poolt tahaks, et oleks hästi, teiselt poolt ei tahaks kellelgi halba ka. Oluline on, et meil jätkuks raha kvaliteetse hariduse pakkumiseks ning just siin tõuseb kõikide õpikeskkonda mõjutavate faktorite kõrval fookusesse õppeprotsessi võtmeisik – õpetaja. Õpetajad, keda riik nõrritab palgalubadustega – kevadel antu võeti sügisel tagasi. Õpetajad, kellest pea kolmandik lahkub viie aasta pärast pensionile. Õpetajad, keda tuleb juba sõna otseses mõttes taga otsida.

Koolid saavad oma ametikohad kuidagi täidetud, aga see pole hariduse kvaliteedi tagamisel kaua jätkusuutlik. Õpetajate eelseisva streigi valguses võiksime üheskoos

Salapära ja uurimist nõudnud foto kunagisest perekond Joosti majast.

mõelda, kuidas edasi, kuidas hoida ja väärtustada neid inimesi, kes meil täna koolides olemas on.

Uus aasta on alanud ja kõige suurem soov on, et relvad vaikiks ja maailmas valitseks rahu.

Inge Pikkoja, Uhtna raamatukogu direktor:

Raamatukogus aastale tagasi vaadates tuleb uude kaasa enamasti positiivne, nii raamatukogunduse valdkonnast üldiselt, kui oma raamatukogu seisukohast. Kuid kõige väärtuslikum lugu, mis seda aastat meenutama jääb, on ühe salapärase maja lugu. Peale topoteegi avamist on enamasti igal aastal olnud mul võimalus mõne talu või perekonna lugu uurida, kuid sel aastal oli teisiti. Mulle saadeti pilt majast, mille kohta oli teada, et uuritav perekond elas selles. Küsimus oli: kus maja asus? Kolm suvekuud harutasid mitmed meie piirkonna elanikud koos minuga selle maja lugu lahti. Tuhnisime fotoalbumites ja arhiivimaterjalides ning sügiseks sai asi selgemaks. Kas uurimise käigus selgus täis tõde, me ilmselt teada ei saagi, kuid on suur tõenäosus, et lugu sai lahendatud. Sellised lood on põnevad ja rikastavad meie ajaloo pärandit.

Kellele on mõeldud elatisabi ja kuidas seda taotleda?

1. jaanuarist maksab sotsiaalkindlustusamet Eestis elavatele lastele, kelle vanem või vanemad ei täida ülalpidamiskohustust elatisabi senise 100 euro asemel 200 eurot. Õppimise korral makstakse elatisabi lapse 21-aastaseks saamiseni.

Elatisabi makstakse juhtudel, kui vanem ei maksa lapsele elatist või on vanemad sõlminud notariaalse lepingu elatis maksmiseks, ent üks vanematest ei täida seda.

Toetust on võimalik taotleda nii kohtu-, täite- ja ka pankrotimenetluse ajal:

Kohtumenetlusaegset elatisabi maksab sotsiaalkindlustusamet kuni 150 päeva eest ning selle taotlemiseks tuleb pöörduda esmalt elatisnõudega kohtusse. Pärast kohtusse pöördumist ning vastava määruse saamist, tuleb 45 päeva jooksul esitada sotsiaalkindlustusametile taotlus elatisabi saamiseks.

Kui pärast kohtumenetluse lõppu või notariaalse kokkuleppe sõlmimist ei hakka vanem lapsele elatist tasuma, on teisel vanemal või eestkostjal õigus taotleda kohtuaituri kaudu täitemenetlusaegset elatisabi. Täitemenetlusaegset elatisabi makstakse alates hetkest, kui täitemenetluse algatamisest on möödunud üks kuu.

Pankrotimenetlusaegne elatisabi tagab toetuse ka nendele lastele, kelle vanem ei täida ülalpidamiskohustust ning vanema suhtes on käimas pankrotimenetlus. Juhul kui laps on saanud viimase aasta jooksul kas täitemenetlus- või kohtumenetlusaegset elatisabi, teeb sotsiaalkindlustusamet iseteeninduse kaudu lapse vanemale proaktiivse pakkumuse pankrotimenetlusaegse elatisabi saamiseks. Kui varasemalt elatisabi ei ole saadud, tuleb toetuse saamiseks esitada taotlus sotsiaalkindlustusameti iseteeninduses.

Lisalugemist elatisabi ja selle taotlemise kohta leiab sotsiaalkindlustusameti kodulehelt.

Rahvastiku statistika seisuga 1. jaanuar 2024

1. jaanuari 2024 seisuga elab rahvastikuregistri andmetel Rakvere vallas 5637 inimest, neist mehi 2808 ja naisi 2829. Võrreldes eelmise aastaga on meil 9 elanikku vähem.

2023. aastal sündis vallas 47 last, suri 64 inimest.

Rakvere valda elama asus 376 inimest. Rakvere linnast saabus 120, Tallinnast 39, Haljala vallast 22, Vinni vallast 20 inimest. Ukrainast tuli 19 ja Soomest 7 inimest. Ülejäänud saabusid mujalt paikadest.

Vallast lahkus mujale elama 373 inimest, sealhulgas 120 neist kolis Rakvere linna, 43 Tallinnasse, 32 Vinni valda, 21 Viru-Nigula valda ja vähem teistesse omavalitsustesse. Soome kolis 6 elanikku, Ukrainasse pöördus tagasi 7 inimest.

Vallasiseselt vahetas elukohta 78 inimest. Täpsustati 36 inimese aadress rahvastikuregistris. Aadressiandmed lõpetati 70 inimesel, kelle elamislooma on kas lõppenud või kelle elukoht on eluruumi omaniku teatel muutunud.

Suurimad asulad on Sõmeru alevik, kus elab registri andmetel 1116 inimest, järgnevad Ussimäe küla 395, Lepna alevik 386, Näpi alevik 341 ja Uhtna alevik 318 elanikuga. Kõige väiksemad külad on 7 elanikuga Varudi-Altküla, 10 elanikuga Toomla küla ja 10 elanikuga Võhma küla.

Häirekeskus annab nõu, kuidas kutsuda hädaolukorras abi kui puudub mobiililevi

Viimastel päevadel on elektrikatkestuste tõttu mitmetes piirkondades üle Eesti esinenud ka mobiililevi häireid. Kui mobiilside ei tööta, ei saa valida ka hädaabinumbrit 112. Häirekeskus annab nõu, kuidas katkestuste korral hädaolukorras abi kutsuda.

Tiheda lumesaju tõttu on lähapäevil oodata raske lume vajumisest elektriliinidele tingitud elektrikatkestusi ning võimalikke häireid mobiililevis. Häirekeskuse kriisijuht Janek Murakas selgitab, kuidas saada õnnetuse juhtumisel

või mistahes hädaolukorras ühendust hädaabinumbri 112, kui on kiiresti vaja kiirabi, politseid või päästjaid.

„Kui mobiilside on häiritud, kuid vajad kiiresti abi, proovi esmalt lahkuda hoonest ja helistada õuest – seal võib olla parem levi. Kui see ei tööta, võta telefonist välja SIM-kaart ja proovi uuesti. SIM-kaardi eemaldamisel hakkab telefon automaatselt otsima võrku, millega liituda, ning teise operaatori võrgus võib signaal olla tugevam,“ soovib Murakas.

„Kui helistamine ei õnnestu, proovi saata häda-

abinumbri 112 SMS, mis sisaldab aadressi, kuhu abi saata ning selgitust, millist abi vajatakse. SMSi teel abi kutsumine võib olla alternatiiv ajal, mil tavaline häälkõne ei õnnestu,“ sõnab kriisijuht.

„Talvistes oludes, mil esineb elektrikatkestusi, on oluline, et iga inimene teaks ka seda, kus asub lähim politseijaoskond, päästekomando või kiirabi jaam. Nendel asutustel on ühendus Häirekeskusega, mistõttu tuleks võimalusel pöörduda kriisilolukorras abi kutsumiseks sinna,“ lisab Murakas.

Päästeamet tuletab meelde: Küta ohutult!

Seoses külmade ilmaga tuletab Päästeamet meelde, et ohutuks kütmiseks tasub meele pidada järgmist:

• Rikkis küttekollet ei tohi kasutada. Vähimagi kahtluse korral, et kodu kütteseade või korsten pole töökorras, tuleb esimesel võimalusel kutsuda oma ala ekspert seda kontrollima.

• Küta ahju mõistlikult. Ülekütmise vältimiseks tuleb külmade ilmade ajal kütta üks ahjutäis korraga, seda mitu korda päevas.

• Ära pane põlevmaterjale küttekoldele liiga lähedale (küttepuud, vaip). Tulekahju võib tekkida lenduvast sädemest ning isegi soojusülekandest.

• Kütmiseks ei tohi kasutada värvitut, immutatud või muul moel kemikaalidel töödeldud puitmaterjali. Puidus olev keemia talletub kergesti küttekeha seintele ning võib kaasa tuua suured kahjud.

• Kütmise ajal ei tohi kodusid lahkuda või magama minna.

• Siiber peab olema kütmise ajal täielikult avatud. Vingugaasi ohtliku sisalduse aitab tuvastada ruumidesse paigaldatud vinguaundur. Suitsuaundur vingugaasile ei reageeri.

• Tühjenda küttekolle põlenud puidu jääkidest alles peale nende jahtumist. Kindlasti ei tohi kuuma tuhka ladustada kergesti süttivas anumas. Kuum tuhk tuleb paigutada metallnõusse ning viia hoonest väljapoole jahtuma.

Noored said inspiratsiooni Kadrinast ja noorsootöötajad motivatsiooni Ida-Virumaalt

LILIAN LINDMÄE
Sõmeru noortekeskuse
noorsootöötaja

OXANA NIKITINA
noorsootööspsialist

Novembri lõpul said kokku Sõmeru ja Uhtna hakkajad noored, et sõita üheskoos Kadrinasse inspiratsioonipäevale, mille korraldasid Kadrina noored koostöös valla teiste asustustega.

Õhtu oli meeleolukas ja inspireeriv. Ürituse läbivaks teemaks oli endaks kasvamine. Erinevate esinejate kaasabil rullusid osalejate ees lahti endaks olemise valud ja võlud.

Märt Avandi jagas avameelselt, kui keeruline on sõltlase elu ja millise tohutu summa ta kulutas narkootikumidele. Avandi peamine sõnum noortele oli: kui sulle pakutakse narkootikumi, siis parem keeldu kohe, sest sa ei tea kunagi kuidas see üks proovimine võib mõjutada kogu sinu elu.

Gertu Jukkum rääkis, kuidas ta on jõudnud maratoniideni, kuigi ta pole enne spordiga tegelema. Nii et kõik on võimalik, peab olema vaid tahe! Sport aitab hoida vaimset tervist ning läbi selle on võimalik avastada iseennast ja ümbritsevat maailma.

Keili Sükijainen tutvustas oma modellikarjääri ja kuidas ta jõudis televisiooni. Selgus, et modellikarjäär ei ole ainult lava ja sära, vaid see on võitlus, mis viis teda lõpuks enesepiitsutamiseni. Keili julgustas noori oma

Märt Avandi inspiratsioonipäeval oma lugu rääkimas.

FOTO: OXANA NIKITINA

Sõle valmistamise töötuba.

FOTO: OXANA NIKITINA

muredest rääkima, olgu nendeks vanemad või hea sõbranna. Ära häbene ka psühholoogilt abi küsida, sest see on ok. Keili usub, et tugeva tahtejõu ja tööga on võimalik igalühel unistused teoks teha, kuid edu saadab neid, kes oskavad tunnista ka oma vigu.

Tagli Pitsi ettekandest saime teada, kuidas hoida oma tervist ja mida teha, et see, mida sööme, oleks tervislik. Väga oluline on, et inimesed oskaksid otsida informatsiooni toitumise kohta ning saaksid aru, millist infot tasub usaldada. Iga noor sai sedeli, kus olid kirjas olulised toitumist puudutavad lingid.

Jakob Rosin, Eesti Pimedate Liidu juht, valgustas, kuidas ta pimedana nägijate maailmas hakkama saab. Me teeme küll palju, et meie ühiskond saaks paremaks ja oleks sõbralikum, aga unustame seejuures ära erivajadustega inimesed, kes samuti tahavad elada täisväärtuslikku elu.

Snäkipausi ajal oli kõigil võimalus osaleda QR-koodi abil viktoriinis ning auhinnaaloosis. Üks BurgerBros auhind tuli ka Sõmerule.

Meelelahutust pakkus tuleshow ja ansambel Minimal Wind.

Tagasiteel arutlesime teemade üle, mis kõige enam kõnetasid ja mida uut teada saime. Noored olid väga ele-

Kadrinas Inspiratsiooni päeval.

FOTO: LILIAN LINDMÄE

vil sellest, et said luua uusi tutvusi. Oli tore õhtu! Suur aitäh kõigile, kes kaasa tulid. Väga ägedad olete!

Detsembri esimesel päeval said kokku Rakvere valla noorsootöötajad, et üheskoos minna ideede ja motivatsiooni otsingutele. Suund võeti naabermaakonda Ida-Virumaale. Kahe päeva jooksul külastati Kiviõli, Lüganesse, Jõhvi, Kohtla-Järve, Voka ja Narva noortekeskusi ning Craft Depo MTÜd ehk Narva käsitöömaja.

Tutvusime erinevate keskuste elu-oluga ja nägime kuidas naabritel on noorsootöö korraldatud. Saime ülevaate kui erinevad on keskuste võimalused

suuruse, inventari, töötajate arvu, tegevuste/teenuste, rahastuse ning töökorralduse poolest. Jõudsime tõdemuseni, et hooned ja materiaalsed võimalused ei tee noorsootööd, vaid seda teevad inimesed, kõik muu on vaid hea abimees. Tegetatakse mitte ainult noorte vaba aja sisustamise ja huvitegevuse võimaldamisega, vaid mõeldakse ka noorte tulevikule.

Eesmärk on olla noortega tegelemisel võimalikult paindlik ja lähtuda nende vajadustest ning aidata ja arendada – ikka selleks, et noortest kasvaksid aktiivsed, toimekad ja endaga hakkama saavad inimesed.

Väga kodune ja hubane oli Lüganesse noortekeskus. Oleksime justkui kellegi armsasse koju astunud.

Kohtla-Järvel võtsid meid vastu rõõmsameelsed ja temperamentsed noorsootöötajad. Keskus oli suur ja igas ruumis võis kohata ringijuhendajaid ja noori. Valmistati küünlaid, pandi kokku lego konstruktoreid, meisterdati jõulukaarte ning samal ajal oli käimas noortevaheline piljarditurniir.

Inspireerivaid edulugusid jagas Toila valla noorsootööjuht Maarja-Liisa Lepsalu. Saime teada, kuidas noorte algatusel sündis merekonteinerist mobiilne noortekeskus, mis mööda valda ringi vurab. Hetkel töös olev noortelalgatus on põgenemistoa loomine Eesti kaevandusmuuseumi lõhkematerjaliloo ruumidesse. Uurisime, mida nende noored küll söövad, et nad nii aktiivsed on. Selgus, et kogu saladus peitub aktiivses kogukonnas ning edu võti peitub koostöös.

Narva noortekeskus paistis silma oma ägedate noorteuuritudustega ja malevate korraldamisega. Piirkonna noortekeskus ei ole suletud maleva ajal, vaid maleva noored saavad planeerida noortekeskuse tegevust ja juhendada noori, kes keskust külastavad.

Narva käsitöömajast võtsime kaasa palju põnevaid ja inspireerivaid ideid. Saime kuulda ehte ajalugu – täpselt sõlgede kohta – ning igaüks sai disainida endale isikliku sõle, mille mälestuseks kaasa võtsime.

Kinnitati eralasteaia toetuse eraldamise kord

Rakvere vallavolikogu kinnitas valla eelarvest eralasteaia pidajale toetuse eraldamise korra, mille eesmärgiks on leppida kokku eralasteaia ostmise põhimõtted ja toetada peresid, kelle lapsele valla lasteaiades kohta pakkuda ei ole.

Uue korra kohaselt kinnitab vallavalitsus eralasteaiale lapse kohta makstava toetuse suuruse, millega vald katab nii kohamaksu- muse kui ka osa vanema osalustasust. Lapsevanem tasub edaspidi eralasteaia ostukohta kasutava lapse

est summa, mis ei ole suurem kui Rakvere valla lasteaias käiva lapse puhul. Alates 1. jaanuarist 2024 on Rakvere valla lasteaias kehtivaks lapsevanema osalustasu suuruseks 40 eurot kuus iga lapse kohta.

Eralasteaia saab õppekoha toetust kasutada 1,5- kuni 7-aastane laps tingimusel, et tema enda ja ühe vanema või eestkostja elukoht on maksimise kohustuse tekkimise aasta 1. jaanuari seisuga kogu lapse lasteaias käimise perioodi jooksul rahvastikuregistri järgi Rakvere vald.

Juhul, kui perest käib lasteaias samaaegselt kolm või enam last, ei pea lapse-

vanem osalustasu maksma. Selle tasub Rakvere vallavalitsus.

Eralasteaia kohatoetuse saamiseks esitab lapsevanem Rakvere vallavalitsusele garantiikirja taotluse. Kui üheski Rakvere valla lasteaias ei ole lapsele võimalik kohta pakkuda, väljastab vallavalitsus eralasteaiale garantiikirja kohatoetuse tasumiseks.

Eralasteaiale Rakvere valla eelarvest toetuse eraldamise kord (Rakvere vallavolikogus 29.11.2023 määrus nr 39) rakendus alates 1. jaanuarist 2024.

LASTEVANEMATE KOOL
30. JAANUARIL KELL 18:00

MAIA KÄRDLA

ÕHTUT ALUSTAB SÕMERU NÄITEMÄNGURÜPPE ETENDUSEGA "TÜLI"

Etendus võitis 18.11.23 toimunud Lääne-Virumaa näitemängupäeval "Parima lavastuse" tiitli.

Etendus on kirjutatud vestluste põhjal 8 aastaste lastega, kelle vanemad on lahutatud. Kuidas seda otsust lapsed läbi elavad ja millised on tähelepanekud? - Seda näete juba peagi!

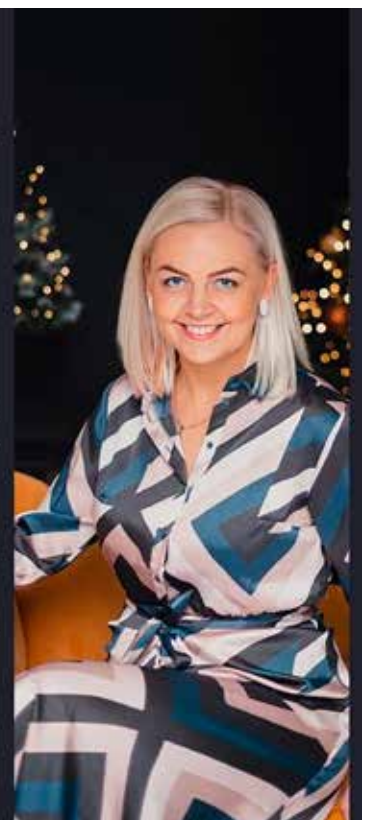
Mida vajab laps vanemate lahkuminekku järel? Mis on lojaalsuskonflikt? Milleks üldse perelepitus? Kuidas arendada lapse tundedarkust ning sotsiaalseid oskuseid?

Seda kõike räägib Riiklik perelepitaja, vanemlusprogrammi "Imelised Aastad" grupijuht, VIROL haridusvaldkonna projektijuht, eripedagoog-nõustaja Maia Kärkla

Toimumiskoht:
Sõmeru Keskusehoone, Kooli 2, Sõmeru

Üritus on tasuta
Oodatud on kõik lapsevanemad, tulevased lapsevanemad ja vanavanemad

Küsimuste korral võtke ühendust eneli.baumann@rakverevald.ee

Liikumisaasta sai maakonnas uhke finiši

Meeleolukaid pildimeenutusi perepäevalt. FOTOD: SIIRI KOHVER

SIIRI KOHVER
arendus- ja tervise-
edenduse nõunik

2023. aasta oli liikumisaasta. Liikumisaasta eesmärk oli tekitada ühiskonnas rohkem huvi liikumisharrastuse ja tervislikumate eluviiside vastu ning seeläbi suurendada regulaarse liikumisharrastusega tegelejate arvu Eestis. Põhitähelepanu pöörasime mitteaktiivsetele inimestele, eelkõige lastele, noortele, peredele ning kesk- ja vanemaalistele. Liikumisaasta tegevuste kavandamisel püüdsime jätta sõnad „sport“

ja „võistlus“ tagaplaanile ning soovisime näidata, et liikuda tuleks eelkõige hea enesetunde ning tervise nimel. Maakonna liikumisaastale panime uhke ühise punkti 16. detsembril, mil toimus Sõmerul talvine perepäev „Liikudes uude aastasse“. Külastajatel oli võimalik tutvust teha erinevate spordialade-

ga: jooga, sportlaskmine, discgolf, jäähoki, käsipall, suusatamine jne. Lisaks olid välja pandud info maakonnas pakutavate erinevate treeningute/sportlike tegevuste kohta. Lastega kelgutasad võidu Nublu, Kadrina Karu, Jeld-Weni kobras ja väike Tarvas. Sai kelgutada, tuubitada ja suuskadel lustida.

Lisaks loositi kohaletulnute vahel igal pooltunnil välja auhindu Rakvere teatrilt, Aqva veekeskuselt ja Põhjakeskuselt. Pakuti sooja teed ja piparkooke. Päeva lõpetas Rakvere segakoor Viroonia. Soovime, et iga aasta oleks liikumisaasta!

Lääne-Virumaa Suusasari alustab taas

SIIRI KOHVER
arendus- ja tervise-
edenduse nõunik

Lääne-Virumaa Suusasari on 2022. aastast MTÜ Spordisarjad ja Lääne-Virumaa omavalitsuste poolt korraldatav 8-etapiline suusasari, kus etapid leiavad aset maakonna erinevatel valgustatud terviseradadel. Lääne-Virumaa Suusasari on maakonnaülene suusasari, kuhu oodatakse osalema igas vanuses ja iga tasemega suusasõpru. Sarja korraldajate jaoks on oluline julgustada nii kohalikke harrastus- ja tervisesportlasi kui ka noori võistlussportlasi osalema Suusasari etappidel. Sarja eesmärgiks on tõsta suusatamise populaarsust ja aktiveerida piirkonna suusaelu, propageerida sportlikke eluviise ja liikumisaktiivsust ning tutvustada maakonna erinevaid suusaradu ja võimalusi suusatamise harrastamiseks. Suusasari põhieesmärgiks pole mitte võistlus ja tulemus, vaid suusasõidu emotsioon ja erilmeliste suusaradade nautimine.

2023. aastal leidis tee maakonna erinevatele terviseradadele 358 osalejat, kellest 59 osales kõikidel etappidel. Kogu sarja peale kokku oli 2023. aastal 1414 osalust, mis on üle 300 rohkem kui 2022. aastal. Lääne-Virumaa suusasari pälvis 2023. aastal maakonna terviseedenduse valdkonda panustamise eest Lääne-Virumaa Omavalitsuste Liidult tunnustuse „Lääne-Virumaa aasta tervisetegu 2023“. Suusasari 1. etapp toimub 10. jaanuaril 2024 Kadrina terviserajal. Rakvere valla suusasari etapp toimub 7. veebruaril 2024 Sõmeru terviserajal.

2023. aastal leidis tee maakonna erinevatele terviseradadele 358 osalejat, kellest 59 osales kõikidel etappidel. Kogu sarja peale kokku oli 2023. aastal 1414 osalust, mis on üle 300 rohkem kui 2022. aastal.

Lääne-Virumaa suusasari pälvis 2023. aastal maakonna terviseedenduse valdkonda panustamise eest Lääne-Virumaa Omavalitsuste Liidult tunnustuse „Lääne-Virumaa aasta tervisetegu 2023“. Suusasari 1. etapp toimub 10. jaanuaril 2024 Kadrina terviserajal. Rakvere valla suusasari etapp toimub 7. veebruaril 2024 Sõmeru terviserajal.

Vallavalitsus võtab vastu gümnaasiumitoetuse avaldusi

Jaanuarikuus on taas võimalik esitada gümnaasiumitoetuse avaldusi. Gümnaasiumitoetust makstakse Rakvere valla eelarvest üldhariduskooli 10., 11. ja 12. klassi õpilasele õpingutega seotud kulutuste katmiseks.

Õppimist tõendab kanne Eesti Hariduse Infosüsteemis, seda eraldi tõendama ei pea.

Toetust saab taotleda kaks korda õppeaasta jooksul – septembris ja jaanuaris. Toetuse ühekordne määr on 65 eurot, õppeaastas kokku on võimalik toetust saada 130 eurot.

Kutseõppeasutuste õpilastele toetust ei maksta. Toetuse saamine ei olene pere sissetuleku suuruselt, seda on õigus saada kõigil gümnaasiumiastme õpilastel, kelle rahvastikuregistri järgne elukoht on Rakvere vallas.

Toetuse saamiseks täidab lapsevanem või täisealine õpilane taotlusvormi, mis on leitav valla kodulehelt.

NoLimit SUUSASARI 2024
www.nolimit.ee

- 10. jaanuar Kadrina Terviserada
- 17. jaanuar Ebavere Terviserada
- 31. jaanuar Palermo Terviserada
- 7. veebruar Sõmeru Terviserada
- 14. veebruar Tamsalu Terviserada
- 21. veebruar Männikumäe Terviserada
- 28. veebruar Vinni-Pajusti Terviserada
- 13. märts Pariisi Terviserada

www.suusasari.ee

LASTE LAULU- JA MÄNGURING

Sõmeru Lasteaed
Pääsusilm saalis

6 kuud - 3 aastat

ALATES 08. JAANUAR ESMASPÄEVITI KELL 10.30

Juhendaja Mirja Markson

Osalemis soovist anna teada kirjutades
siiri.saarmets@rakverevald.ee

Uus terviseportaal vahetas välja senise digiloo

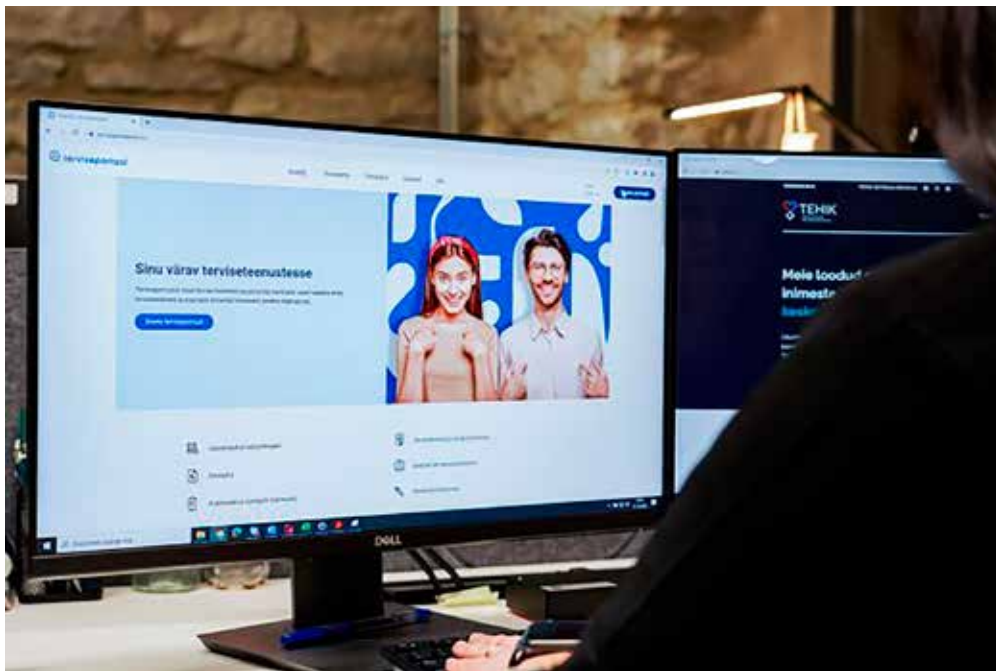
Tervisekassa ja Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskuse (TEHIK) koostööna on valminud uus terviseportaal veebiaadressil www.terviseportaal.ee, mis vahetas välja senise patsiendiportaaali www.digilugu.ee.

Digilugu suleti paralleelselt terviseportaaali käivitamisega. Kui inimene läheb vana harjumusest aadressile www.digilugu.ee, suunatakse ta automaatselt terviseportaaali lehele.

„Kuna patsiendiportaal on tänaseks üle 15 aasta vana ning tekkinud on mõningane tehnoloogiline võlg, on uue portaaali loomine vajalik, sest ligipääs terviseandmetele peab käima ajaga kaasas,“ nentis TEHIKu terviseportaaali projekti juht Kady Adamson.

Tervisekassa terviseportaaali tootejuht Evgeni Nikolaevski sõnul pakub terviseportaal mugavat ja kasutajasõbralikku ligipääsu terviseandmetele ning on värvaks terviseandmete kasutamisel.

Esimeses etapis pakutakse terviseportaaali kaudu inimestele tervishoiuga seotud teenuseid, mis olid saadaval ka vana patsiendiportaaalis. Tänu uuele portaalile paraneb kasutajamugavus ehk inimene pääseb terviseinfole ligi mugavamal viisil ning erinevad teemad on kategoriseeritud loogilisemalt. Enne terviseportaaali sisselogimist on inimesele kuvatud terviseedendusliku sisuga esileht, mis hakkab sisaldama erinevat tõendusmaterjali tervisealast teavet. Terviseportaaali sisenedes avaneb esmalt

„Minu töölaud“ vaade, millel kuvatakse järgmised vastuvõetud, väljaostmata retseptid, viimase poole aasta uurinud, analüüsid ja vastuvõetud ning vaktsineerimise soovitus. Uue funktsioonina on inimestele kättesaadavaks tehtud „Minu tervise ajalugu“, mille abil on võimalik detailset filtreerida vastuvõtte, analüüse, uuringuid, vaktsineerimisi ning kiirabi, haiglaravi või operatsioonidega seotud infot. Lisandunud on ka mitmeid väiksemaid täiendusi teenustes.

Lähitulevikus on plaanis lisaks tervisedeklaratsiooni ning tahteavalduste täiendamise funktsioonile lisada ka võimalus täiendada enda ja lähedaste terviseandmeid ning täita vastuvõtule eelnevaid seisundihindamise

küsimustikke. Lisaks eeltoodule saab 2024. aasta jooksul terviseportaaali osaks digiregistratuur, mis pole tulevikus enam eraldi keskkond. Tänu sellele muutub broneeringute tegemine või vastuvõtuaegade muutmine ja tühistamine patsiendile lihtsamaks.

Ajapikku luuakse terviseportaaali järjest uusi info- ja tehnoloogilisi lahendusi, mis võimaldavad suurendada inimese enda osalust ja vastutust tervise seotud otsuste tegemisel. „Üheks kasutajate poolt kõige enam soovitud võimaluseks on teavituste saamine näiteks retseptide, vaktsineerimiste ja arstivisiitide kohta. Teenus lisatakse terviseportaaali 2024. aasta jooksul ning seejärel saavad inimesed teavitusi telli-

da SMSi või e-posti kaudu,“ kinnitas Evgeni Nikolaevski.

Terviseportaaali arendamise juurde kaasati erineva taustaga lõppkasutajaid, sh ka vaegnägijaid.

Uue terviseportaaali kohta on inimestel võimalik anda tagasisidet, mida saab teha portaaali paremal ääres asuva „Tagasiside“ nupu kaudu või otse TEHIKu kasutajatoe e-posti aadressil abi@tehik.ee. Kasutajate tagasiside ja tähelepanekud on äärmiselt olulised, et pakkuda kõikidele Eesti inimestele võimalikult mugavat ja kasutajasõbralikku keskkonda.

Terviseportaaali arendust kaasrahastas Euroopa Regionaalarengu Fond ja selle kogumaksumus on 1,24 miljonit eurot.

TERVISEKASSA

Viis lasterikaste perede harjumust, millest võib kõigil abi olla

Lasterikkad pered kasutavad palju nutikust, et pereelu toimima panna ja ressursse oskuslikult jagada. Selleks lähtuvad nad nippidest, millest võib ka väiksematel peredel kasu olla. Lasterikaste Perede Liidu esinaine Aage Õunap toob välja mõned suurte perede harjumused, mis aitavad nende igapäevaelu korralda.

Esmalt on oluline, et iga pereliige panustaks võrdsetlalt pereellu. „Lastel on väiksena suur soov kõiges kaasa lüüa, kuid see on ühtlasi ka aeg kui oleks lihtsam asju nende eest ära teha. Lasterikkad pered kaasavad võimalikult varakult pisikesed kodutöödesse, et hiljem kergem oleks. Kui laps harjub ära, et vanem teda teenindab, siis on tal raske hiljem ümber kohaneda,“ rääkis Õunap. Peamised kohustused millega lapsed maast madalast kaasa hakkavad lööma on

kodu korrastamine, nädala menüü koostamine kaasa rääkimine ning poes nädala toidu soetamine, millele hiljem lisandub jõukohane söögi valmistamine.

Teiseks harjumuseks on jagamine. Lasterikastes peredes arutatakse reeglina suured otsused perega läbi. Kui mõni pereliige soovib näiteks alustada mõne uue hobiga või soovib mõne kalli seadme soetada, siis arutatakse need otsused ühiselt läbi. „Näiteks mõjutavad hobid tihti tervet peret ja oluline on leida võimalused kõikide pereliikmete potentsiaali maksimaalseks realiseerimiseks. Ühiselt läbi arutatud otsused õpetavad juba maast madalast teistega arvestama ja jagama,“ kommenteeris Õunap.

Kolmandaks kasulikuks nipiks on ühtse suhtluskanali loomine. Kuna lasterikastes peredes on palju liikmeid, siis on efektiivne infovahetus väga oluline. „Tänapäeval on suurte perede elu raske ette kujutada ilma peresisese grupita mõnes sotsiaalvõr-

gustiku keskkonnas. Grupp on nagu tugivõrgustik, mis on alati kaasas. Grupis on võimalik jagada nii tuge, julgust kui ka meeleolukaid hetki ja jooksvat vajalikku infot,“ rääkis Õunap.

Neljandaks koguvad, säästavad ja taaskasutavad suured pered palju. Pered lähtuvad reeglist: kui midagi on parasjagu üle, siis kogu ja säästa. Näiteks valmivad aiasaadused Eestimaal väga hooajaliselt, mis on hea võimalus varumiseks. Õunap saab teha moosi ja kooki, tomatitest ja kurkidest hoidiseid, marjadest valmistada smuutiseid ja lisaks neid talveks sügavkülma pista. Oluline on raiskamist maksimaalselt vältida ja kõik ressursid ära kasutada. Selline varumine aitab kokkuhoidlikult majandada.

Viimane hea nipp on planeerimine. Kuna lasterikaste perede puhul on keskmine sissetulek pereliikme kohta piiratud, siis väga palju ruumi spontaanseteks ostudeks ei jää. Nii minnakse sageli poodi

eelnevalt planeeritud toidunimekirjaga ning erinevate tähtpäevade tähistamiseks proovitakse säästa juba varem. „Eriti panevad pered matemaatikaoskused proovile jõulud ja sünnipäevad, kus pakipikususse ja jõulusoove tuleb täita õige mitu. Sellisel ajal teevad planeerimise hulganiiti lihtsamaks erinevad toetused ja heategevuskampaaniad,“ rääkis Õunap.

Käivitus üks Lasterikastele peredele mõeldud kuuajaline kampaania Selverites üle Eesti, kus osa Procter & Gamble esmatarbekaupade müügitulust annetakse lasterikaste peredele toetuseks. Procter & Gamble toetumate brändide alla käivad Ariel, Lenor, Fairy, Pampers, Oral-B, Gillette ja Always jt. Kampaania raames varustatakse lasterikkaid peresid ka esmatarbekaupade pakikestega, et peredel jääks igapäevaste kulude kõrval piisavalt võimalusi enda soovide täitmiseks.

KATRIN TIBAR

RAAMATU-UUDISED

Uhtna raamatukogu direktor Inge Pikkoja soovitab

Johann Hari

„KADUNUD KESKENDUMISVÕIME“

Auhinnatud briti ajakirjanik ja näitekirjanik Johann Hari läbis pika teekonna, mille jooksul sai ta teada, kuidas keskendumisvõimet taastada, kui selle nimel võidelda. Raamat „Kadunud keskendumisvõime“ muudab meie arusaamist sellest probleemist ja annab nõu, kuidas oma tähelepanuvõime tagasi saada.

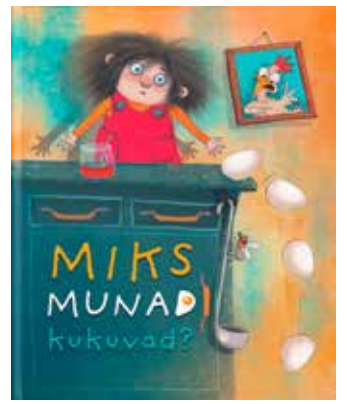
Pidev seadmete ja ekraanide vahel laveerimine on ahistav ja masendav eluviis. Johann Hari tutvustab lugejale Silicon Valley teistimõtlejaid, kes on õppinud häkkima inimeste keskendumisvõimesse, ja loomaarste, kes diagnoosivad koertel ADHD. Ta käis Rio Janeiro agulis, kus asukate keskendumis- ja tähelepanuvõime hajus eriti absurdset moel, ning Uus-Meremaal kontorites, kus avastati eriline viis töötajate produktiivsuse tõstmiseks.

„MIKS MUNAD KUKUVAD?“

„Te ju teate seda tunnet, kui keegi tunneb huvi teemal, mida te peaksite eluaastate, ameti, õpingute vms tõttu valdama, aga teil pole tegelikult õrna aimugi, mida vastata?“ nii alustab koostaja Triin sissejuhatust raamatusse.

Tegemist on väga vajaliku raamatuga igale perele kus kasvavad väikesed lapsed või lapselapsed. Just siit saad kiire vastuse erinevatele üli-rasketele küsimustele. Näiteks: Kuidas tuleb hääled inimese seest välja? Kuidas maasikad punaseks lähevad? Kuidas kasvab puu? Kust raha tuleb?

Raamatus annavad laste esitatud küsimustele vastuseid erinevad teadlased, teiste seas Uhtna põhikooli loodusainete õpetaja Pille Mänd.

Detsembrikuu Sõmeru raamatukogus

Märt Treier raamatukogus.

FOTO: ENE TAMM

4. detsembril oli raamatukogus taas külas ajakirjanik Märt Treier, kes esitles oma uut raamatut „Ennäe inimest!“. Paari tunni sisse mahtus elavat arutelu elulistel ja päevakajalistel teemadel. Raamatukogu sõbrana lubas Märt Treier, et seekordne külaskäik ei jää kindlasti viimaseks. Seniks aga kuulame tema häält reedeti Vikerraadio hommikuprogrammis.

8. detsembri õhtul nautisime Artur Alliksaare luulet. Kava „Inimeseks olemine“ olid kokku pannud ja esitasid meie andekad noored Mait Sander Nõlvak ja Grete Alavere. Lisaks luulele avati kuulajatele luuletaja elutahke ning analüüsisit Alliksaare sõnaosavust. Arvan, et nii mõnegi kuulaja jaoks avasid noored tee Artur Alliksaare luuleni. Sügav kummardus teile Mait Sander ja Grete.

Kampaania „Teeme head!“ raames kogusime toitu ning tekkepatju Rakvere koduloomade varjupaiga kassidele ja koertele. Inimesed olid lahked ja annetusi toodi palju. Tänu kõigile südamlikele loomasõpradele! Eriline tänu Sõmeru lasteaias Mõmikute rühma õpetajatele, lastevanematele ja lastele. Olete väga suure südamega. Annetused jõudsid loomadeni 22. detsembril.

Kõikidele Sõmeru raamatukogu sõpradele head uut aastat ja toredaid lugemiselamusi!

Kohtume ikka raamatukogus!

ENE TAMM
Sõmeru raamatukogu direktor

Vallavalitsuses otsustati

15. novembril

- Eraldada toetust Rakvere Kergejõustikuklubi ViKele projekti „Maakonna laste ja noorte kergejõustiku jõuluvõistlus“ läbiviimiseks summas 150 eurot.
- Lisada alates 1.11.2023 Osühingu Esteetika- ja Tantsukool ja Rakvere valla vahel sõlmitud Rakvere valla laste ja õpilaste huvihariduse ja -tegevuse rahalise toetuse lepingu nimekirja 2 õpilast ning tasuda osühingule perioodil 1.11.2023-31.05.2024 igakuiselt mõlema lapse eest 80 eurot, kokku 160 eurot.
- Anda ehitusluba üksikelamu laiendamiseks üle 33% hoone esialgu kavandatud mahust Keskküla kinnistul Kohalas.
- Anda kasutusload: Helita kinnistu juurdepääsuteele Helita tee kinnistul Tobial; päikeseelektrijaamale Vaarika kinnistul Varudi-Altkülas; puurkaevule Vaeküla tee 8 Vaekülas.
- Algatada Taaravainu külas Kriidi tn 10 kinnistu detailplaneeringu koostamine. Eesmärgiks kinnistu jagamine kruntideks, ehitusõiguse ja hoonestusalade määramine, tehnovõrkude ja -rajatiste ning juurdepääsutee võimaliku asukoha määramine, ehitiste ehituslike ja kujunduslike tingimuste määramine, liikluskorralduse, haljastuse ja heakorrastuse põhimõtete määramine. Planeeritava ala suurus on ligikaudu 0,30 ha.
- Algatada Taaravainu külas Künka tee 8a ja 10 kinnistute detailplaneeringu koostamine. Eesmärgiks maaüksuste jagamine ja moodustatud kruntidele ehitusõiguse ja hoonestusala määramine, tehnovõrkude ja -rajatiste ning juurdepääsutee võimaliku asukoha määramine, ehitiste ehituslike ja kujunduslike tingimuste määramine, liikluskorralduse, haljastuse ja heakorrastuse põhimõtete määramine. Planeeritava ala suurus on ligikaudu 11,0 ha.
- Võõrandada Uhtna alevikus Linnukaare tn 4 ja 2 kinnisasi hoonestajatele.
- Kehtestada vallas elavale abivajavale alaealisele Tallinna linnas või Harju maakonnas tugiisikuteenust osutavale tugiisikule teenuse osutamise eest makstava teenuse tunnihinnaks 8 eurot.

22. novembril

- Anda kasutusload: lüpsikojale Suurfarmi kinnistul Kohalas; laiendatud kuiva vilja punkerlaole ja laiendatud märja vilja punkerlaole Jahvataja kinnistul Tõrmas.
- Seada tähtajatu sundvaldus Elektrilevi OÜ kasuks Rakvere vallaomandis oleva Varudi-Vanaküla tee koormamiseks sundvaldusega. Kinnistule soovitakse paigaldada 10 kV maakaabelliin.
- Anda ehitusload: elektri- ja sidetrassi rajamiseks Ojakalda tee, Ojakalda tee 1, 2, 3, 4, 5 ja 6 Paatnal; puurkaevu rajamiseks Künka kinnistule Kõrgemäel.
- Anda projekteerimistingimused abihoone projekteerimiseks Kriidisoo põik 3 Taaravainul.

29. novembril

- Muuta vallavalitsuse 25.10.2023 korralduse nr 2065 punkti 1 ja kinnitada Varudi-Altküla-Umboja tee sundvaldusega koormatava ala asendiplaan.
- Anda ehitusload: päikesepargi rajamiseks Reili kinnistule Levalas; vee- ja kanalisatsioonitrassi rajamiseks Annemäe, Annemäe reoveepumpla, Künka tee 4, 6 ja 8 kinnistutel Taaravainul; tuletõrjevõhoidla rajamiseks Helita tee 2 ja 4 Tobial.
- Kehtestada Taaravainu külas Mäe ja Anne kinnistute detailplaneering. Käesoleva korralduse lahutamatuks osaks on Mäe ja Anne kinnistute detailplaneering OÜ Land Composition töö nr DP-22-02.
- Nimetada Mittetulundusühingu Partnerid üldkoosolekul Rakvere valda esindama ja liikmeõigusi teostama vallavanem Maido Nõlvak.

6. detsembril

- Anda kasutusluba üksikelamule Mesika tn 9 Sõmerul.
- Mitte eraldada toetust MTÜle Pilvistu hobitalu projekti „Lume lükkamine“ läbiviimiseks.
- Sõlmida Eesti Vabariigiga isikliku kasutusõiguse seadmise leping ja seada tasuta isiklik kasutusõigus Rakvere valla kasuks Roodevälja külas asuva Rakvere raudteejaama katasüüksuse koormamiseks. Isikliku kasutusõiguse sisuks on avalikult jalgratta- ja jalgteel ning tänavavalgustuse ehitamine, omamine ja majandamine, sh hooldamise korraldamine rajatiste toimimise tagamiseks. Isikliku kasutusõigusega

koormamise notariaalselt tõestatud lepingu sõlmimisega seotud kulud kannab vallavalitsus. Volitada vallavanemat edasivolitamise õigusega allkirjastama isikliku kasutusõiguse seadmise lepingut ja asjaõiguslepinguid.

- Anda tasuta üle Aktsiaseltsile Rakvere Vesi Rakvere vallas Vaekülas asuvad ühisveevärgi ja -kanalisatsioonitorustikud, rajatised ja hooned vastavalt korralduse lisaks olevale ülendamise-vastuvõtmise aktile.
- Mitte rahuldada Eesti Kirikute Nõukogu taotlust annetuse tegemiseks.
- Anda projekteerimistingimused Taaravainu külas ühisvee- ja kanalisatsioonitorustiku rajamiseks 5 Pärnu-Rakvere-Sõmeru tee, Jalgteel, Lepna kergtee, Lepna tee 2, Vallimäe, Taaravainul.

13. detsembril

- Kiita heaks kanalisatsioonisüsteemide valdkonna toetuse kasutamise aruandes esitatud kulud summas 7828,80 eurot, millest toetus on summas 5245,30 eurot ning omaosalus summas 2583,50. Tasuda töö teostaja Ecovill Grupp OÜle toetussumma.
- Kehtestada alates 15.12.2023 Sõmeru terviseraja kelgu- ja suusamäe väikeinventari kasutamise hinnad. Rakvere valla lasteaedade, koolide ja noortekeskuste tundide ning ühisürituste läbiviimisel tasu ei võeta. Vallavalitsuse arendus- ja terviseedenduse nõunikul on tulenevalt toimuva ürituse sisust ning rahvatervise ja heaolu seisukohast õigus rakendada hinnasoodustust kuni 100 protsenti.
- Eraldada toetust mittetulundusühingule Uus Uhtna projekti „Uhtna kogukonnale generaatori soetamine kriisiks valmisoleku tõstmiseks“ summas 1567,80 eurot.
- Võtta vastu Veltsi küla Veltsi tee 9, Veltsi tee T3 ja Teeääre kinnistute detailplaneering ning korralda detailplaneeringu avalik väljapanek.
- Seada tähtajatu sundvaldus Elektrilevi OÜ kasuks Muru külas asuva Maasi kinnistu koormamiseks sundvaldusega.
- Anda kasutusload: üksikelamule Sarapiku kinnistul Tobial; Sõmeru suusamäe suusatõstukile Niidumäe kinnistul Sõmerul; üksikelamule Linnukaare tn 7, 5, 3, 1 Uhtnas.
- Võõrandada Uhtna alevikus Linnukaare tn 1, 7, 3 kinnisasi hoonestajatele ning anda nõusolek hoonestusõigust koormava ostueesõiguse ja kinnisasja koormava hoonestusõiguse kinnistusraamatust kustutamiseks.

20. detsembril

- Kehtestada Raudvere ja Rägavere külas Raudvere-Rägavere teel kiiruspiirang 50 km/h alates 900 meetrit kuni 1350 meetrini ning paigaldada vastavalt kehtivale standardile vastavad liiklusmärgid.
- Kiita heaks taotleja veesüsteemide valdkonna toetuse kasutamise aruandes esitatud kulud summas 7740 eurot, millest toetus on summas 5185, 80 eurot ning omaosalus summas 2554, 20. Tasuda töö teostajale Balti Puurkaev OÜle toetussumma.
- Kooskõlastada soojuspuuraukude rajamine Veltsi külas asuvale Veltsi tee 9 kinnistule.
- Anda kasutusload: päikeseelektrijaamale Piira kinnistul Lepnal; vedelgaasipaigaldisele Reili kinnistul Levalas; Mirdimäe tänava piirkonna veetorustiku ja kanalisatsioonitorustiku 1. etapile Mirdimäe tn, Jalgteel, Kriidi tänav, Lepna kergtee, Mirdimäe tänav J1, J2, J3 ja Tammetõru tn 5 Taaravainul.
- Anda ehitusluba suveköögi püstitamiseks Paeaugu kinnistul Rägaveres.
- Seada tähtajatu tasuta sundvaldus Rakvere valla kasuks Kõrgemäe külas asuva Veeru kinnistu suhtes. Sundvaldus seatakse eratee avalikuks kasutamiseks ja sisuks on avalikult kasutatava tee avalik kasutamine, remontimine, teehooldus. Kinnisasja avalikes huvides omandamise seaduse §40 lg 7 alusel esitatakse sundvalduse ruumilise ulatuse andmed masinloetaval kujul maakatastri pidajale seitsme päeva jooksul sundvalduse seadmise otsuse jõustumisest arvates. Määrata Veeru kinnistut läbivas osas avalikuks kasutamiseks Kõrgemäe tee ja Kõrgemäe küla sisetee.
- Volitada aktsiaseltsil Rakvere Vesi aktsionäriõigusi teostama vallavanem Maido Nõlvakut.
- Volitada aktsiaseltsil Rakvere Vesi 27.12.2023 toimival erakorralisel aktsionäride üldkoosolekul aktsionäriõigusi teostama abivallavanem Viktor Hänineni.

Vallavolikogus otsustati

29. novembril

- Muuta vallavolikogu 1.12.2021 otsusega nr 10 kinnitatud keskkonnakomisjoni koosseis ja kinnitada komisjoni liikmeks vallavolikogu liige Eve Kangur.
- Tunnistada kehtetuks järgmised vallavolikogu otsused: 23.01.2019 nr 70 „Ülesannete delegeerimine“. 09.10.2019 nr 96 „Kinnisasja avalikes huvides omandamise seaduses ja ehitusseadustikus sätestatud ülesannete delegeerimine sundvalduse seadmiseks“. Otsus jõustub 1.01.2024. a.
- Võtta vastu määrus nr 37 „Pädevuse delegeerimine“, millega delegeeritakse õigusaktidega kohaliku omavalitsuse, kohaliku omavalitsuse üksuse või kohaliku omavalitsuse organi pädevusse antud küsimused lahendamiseks vallavalitsusele või ametnikule.
- Võtta vastu määrus nr 38 „Planeerimisseaduse ja ehitusseadustiku rakendamine“. Määrusega sätestatakse planeerimisseaduse ja ehitusseadustikuga kohaliku omavalitsuseüksusele pandud ülesannete täitmise pädevuse jaotus Rakvere vallas. Seaduses sätestatud valla ametlike teadaannete avaldamise kohaks on vallaleht Rakvere Valla Sõnumid ja maakonnaleht.
- Võtta vastu määrus nr 39 „Eralasteaiale Rakvere valla eelarvest toetuse eraldamise kord“.
- Võtta vastu määrus nr 40 „Rakvere valla 2023. aasta II lisaeelarve“.

20. detsembril

- Võtta vastu Rakvere valla 2024. aasta eelarve summas 11883807 eurot. Reservfondi suuruseks määrati 20000 eurot.
- Määrata Vaeküla külas vee-ettevõtjaks AS Rakvere Vesi alates 01.01.2024. a kuni 31.12.2033. a. Vee-ettevõtja ülesandeks on varustada kliente ühisveevärgikaudu veega ja korraldada klientide kinnistute kanalisatsioonist reovee ära juhtimist ja puhastamist.

Avatakse 2024. aasta hajaasustuse programmi taotlusvoor

Taotlusi saavad esitada Rakvere valla elanikud, kelle elukoht rahvastikuregistri alusel on sama majapidamine, millele toetust taotletakse ja rahvastikuregistril ei saa olla hilisem kui 01.01.2024.

Programmist toetatakse järgmisi valdkondi:

- 1) veevarustussüsteemid;
- 2) kanalisatsioonisüsteemid;
- 3) juurdepääsuteed;
- 4) autonoomsed elektrisüsteemid.

Hajaasustuse programmi rahastatakse Eesti riigi- ja kohalike omavalitsusüksuste eelarvetest. Toetuse summast, mis on kuni 67% konkreetse toetusprojekti abikõlblikest kuludest, tuleb 50% riigilt ja 50% kohalike omavalitsustelt.

Toetuse maksimaalne suurus on 6500 eurot ühe majapidamise kohta. Taotleja ja kaastotleja rahaline oma- ja kaasfinantseering abikõlblike kulude osas peab olema vähemalt 33%.

Programmist eraldatud toetuseks loetakse ka viiel eelneval kalendriaastal programmist saadud toetuse summa. Varasemate mitut majapidamist hõlmanud projektide puhul jagatakse saadud toetus arvestuslikult majapidamiste vahel võrdselt. Ühe valdkonna jaoks on ühel majapidamisel programmist võimalik toetust saada üks kord kuue kalendriaasta jooksul.

Taotlusi võetakse vastu alalise elukoha järgses kohalikus omavalitsuses 1. veebruarist kuni 1. aprillini.

Projekti ajalise kestuse arvestus algab toetuslepingu sõlmimisest ning projekti elluviimine peab olema lõppenud 31. oktoobriks 2025.

Programmi määrus, lisamaterjalid ja taotlusvormid on kättesaadavad Riigi Tugiteenuste Keskuse (RTK) veebilehel. (<https://www.rtk.ee/toetused/toetuste-rakendamine/elukeskkond/hajaasustuse-programm>).

Rakvere valla programmi kontaktisik on Sandra Schmidt, sandra.schmidt@rakverevald.ee, 519 1280.

HUUMORIÕHTU *Kuidas leida*
NORMAALSET MEEST?
ERKI AULE | INGA LUNGE | HELLAR BERGMANN

Sõmeru keskusehoones
8. märtsil kell 19

NAISTEPÄEVA SALONGIÕHTU

Kohvik JK Cateringilt, ukсед avame 18

Kohtade broneerimine tel 5336 4604 Siiri
või 5330 0288 Reelika.

Pilet 15.-, eelmüügis Sõmeru raamatukogus E-R 10-18.
Broneeritud piletid tuleb osta 1. märtsiks.

**HEIDI VIKTORIA
TOMING**
AKRÜÜLMAALID

Jaanuarist veebruarini lõpuni on Sõmeru keskusehoones üleval noore hobikunstniku Heidi Viktoria Tominga akrüülmaalide näitus.

Näitust saab külastada E-N 8-17 ja R 8-14 või keskusehoones toimuvate sündmuste ajal.

**22. jaanuaril
kell 13
kohtume
Sõmeru
raamatukogus
RAIVO
RIIMIGA**

RAIVO RIIM
RIIMI
RIIMID

Aeg võib tasandada kõike,
võtta mälestust ei saa ...

Mälestame

HELE-MALL UDEKÜLL	05.09.1948–18.11.2023	Levala
HELMU LUHT	06.01.1931–19.11.2023	Lepna
HEINAR ROOV	20.07.1940–24.11.2023	Sõmeru
ANTS ALLAS	02.04.1944–27.11.2023	Sämi-Tagaküla
RAIVO LIIVER	06.02.1958–01.12.2023	Tobia
SIRJE GRITSENKO	06.01.1951–04.12.2023	Lepna
TOOMAS KAPPER	06.05.1964–08.12.2023	Sõmeru
LIIDIA SOOSAAR	07.07.1932–16.12.2023	Sõmeru
MARI REMMELG	13.06.1936–16.12.2023	Arkna
KALJU TASK	17.08.1950–21.12.2023	Päide

SÕMERU KESKUSEHOONES
SÕBRAPÄEVA
TANTSUÕHTU
17.02.2024
Kell 19.00

ANSAMBEL
SIREEN

ESINEB
CADENCIA

TANTSIVAD
TYDRUKUD

PILET 10.- eelmüügis vält ja ostes.
PILET 15.- alates 12.02.24

Kohtade broneerimine telefonidel 53300288 või 53364604.
Piletid saab vält ja osta Sõmeru raamatukogus E-R kell 10-18.

ENDINE METSAVEND, VABADUSVÕITLEJA, RAKVERE
VALLA AUKODANIK JA RAAMATU AUTOR

RUUBEN LAMBUR

Eestis teadaolevalt veel ainus endine
metsavend. 98 aastane Ruuben Lambur
räägib oma lugu....meie vaba Eesti lugu.

Ruubenit saab kuulama tulla
15.02.24 kell 18.00

Sõmeru Noorte Loodus-ja
Tehnikamajja.

Osalustasu- vabatahtlik panus
Ruubeni raamatu kordustrukki
jaoks. Panus on võimalik
kohapeal sularahas anda.

**Kohtade arv piiratud,
registreeri enda tulek
telefonil 53300288.**

MURUTRAKTORITE KESTVUSKROSS

Murutraktorite Liiga I etapp

L, 27.01.2024

ASUKOHT:
Tiigi tn, Sõmeru,
Lääne-Virumaa

PEALVAATAJATELE
TASUTA

Loosiauhinnad pealvaatajate
vahel väärtuses

2000€!

Kohal
toitlustus ja
palju muud!

Toetajad:

*Aastad tulevad ja lähevad,
ajal on kiire,
seepärast otsi, mis leidmata
ja hõia, mis leitud.*

*Õnneleeme jaanuarikuu
juubilare ja sünnipäevalisi*

95. sünnipäeval
AINO KLIIMAND Sõmeru

94. sünnipäeval
ASTRID VÕIP Vaeküla
VIRVE-KAMILLA PENDER Näpi

90. sünnipäeval
HELGI TRUSS Päide

89. sünnipäeval
LEMBIT POHLA Veltsi

88. sünnipäeval
VALLI POZDNIKINA Roodevälja
AIN TURBAN Karitsa

87. sünnipäeval
TOIVO KÕUE Tõrremäe
VALENTIN ZUJEV Kaarli
SULA SALUJÄRV Ubja

86. sünnipäeval
MAIE RAKSO Sämi
MARGE VIKHOLM Ussimäe
ENDLA KIVIMÄGI Vaeküla

85. sünnipäeval
MAI SÄDE Karunga
SILVI PALMAR Sõmeru
TAMARA VASSILJEVA Vaeküla

83. sünnipäeval
SILVI RAUD Kohala
INNA PONOMAREVA Näpi

82. sünnipäeval
TIIU MEHIST Tobia
ALEKSANDER VIINER Tõrremäe
JEKATERINA ROMANOVA Paatna
ÜLO-REIN MÄRTIN Taaravainu
ÕIE LUMISTE Sõmeru

81. sünnipäeval
LINDA EINMANN Ussimäe
AVO RUBEN Kaarli
GERTA-JOHANNA LEPPIK Tõrma

80. sünnipäeval
ÕIE SARAPUU Papiaru
SILVI POHLA Veltsi
LIA KIVASTE Karitsa
OLGA TŠESNULIS Papiaru
VILMA KATUS Sõmeru
ANATOLI BOROVKOV Ubja

75. sünnipäeval
RAUL PRILLOP Näpi
ROZALIA BORISSOVA Tõrma
VALERIA AAL Muru
MATTI ADAMA Sõmeru
ARVO KAJAVA Sõmeru
ELLE KAJAVA Sõmeru
ELLU TALVIS Kaarli
REET VOORE Sõmeru
JAAN ALLVEE Sämi

70. sünnipäeval
SIRJE ADEL Veltsi
VJATŠESLAV IVANOV Roodevälja
ALARI KALJU NEEMIN Näpi
TIIT KLAMMER Päide
ANDRES ROHTSALU Päide

*Rõõmusäde tegemistesse
ja armastus kasvamisesse.*

*Dalju õnne, uued
valla kodanikud!*

KENNET Ussimäe
THEODOR Sõmeru
SARA Katku
MARITE Järni